

Rapport

Klacht

Verzoeker klaagt er in de eerste plaats over dat de officier van justitie van het functioneel parket (vestiging Den Bosch) hem al als verdachte heeft aangemerkt op een moment dat de documenten uit het zogenaamde informatiesetje nog niet waren vergeleken met die van de verdachte van afdreiging; was dit wél gebeurd, dan zou al terstond duidelijk zijn geworden dat verzoeker zijn beroepsgeheim niet kón hebben geschonden.

Verzoeker klaagt er ook over dat bedoelde officier van justitie de tegen hem ingestelde strafzaak op 30 mei 2007 heeft geseponneerd onder sepotcode 02 (onvoldoende wettig en overtuigend bewijs) in plaats van sepotcode 01 (ten onrechte als verdachte aangemerkt).

Tevens klaagt verzoeker erover dat het College van procureurs-generaal zijn verzoek om vergoeding van de schade die hij door hantering van een onjuiste sepotcode heeft geleden, heeft afgewezen.

Beoordeling

Algemeen

1. Verzoeker was sedert 1980 werkzaam bij de Belastingdienst, de laatste jaren als specialist formeel belastingrecht. Er liep op een gegeven moment een onderzoek naar zwartsparenders bij Van Lanschot Bankiers Luxemburg; het project "Bank zonder naam" (hierna ook: project BZN). In het kader van dat project werd aan (ongeveer zeven à acht) deelnemers aan een vergadering op 23 februari 2006 een informatiesetje toegestuurd. Ook verzoeker ontving zo'n setje met het verzoek een vraag daarover te beantwoorden.

2. Tegen verzoeker heeft een strafrechtelijk onderzoek plaatsgevonden. In het proces-verbaal van overzicht van de Belastingdienst/FIOD-ECD van 11 april 2007 is onder meer het volgende gerelateerd:

2.1. Op 24 november 2006 werd T. aangehouden op verdenking van afdreiging van Van Lanschot Bankiers. Hij legde een verklaring af bij de politie. Die verklaring hield onder meer het volgende in:

- verzoeker was een vriend van hem;
- hij had drie à vier maanden daarvoor tijdens een bezoek aan verzoeker papieren gezien over Van Lanschot Bankiers te Luxemburg, die hij met verzoekers toestemming had meegenomen;
- verzoeker had hem verteld over het hiervoor vermelde onderzoek naar zwartsparenders, waarin eind van dat jaar een grote actie zou plaatsvinden;

- toen de hypotheekaanvraag van een vriend van hem door Van Lanschot Bankiers was afgewezen, had hij deze bank gevraagd om in ruil voor de papieren (over het BZN-project) de hypotheekaanvraag opnieuw te bekijken.

T. is daarna nog verschillende keren door de FIOD-ECD benaderd voor het afleggen van een nadere verklaring. Hij was hiertoe niet bereid. Wel gaf hij aan bij zijn eerdere verklaring te blijven. Hij wenste echter verder gebruik te maken van zijn zwijgrecht.

Bij de doorzoeking van T.'s woning zijn stukken aangetroffen die inderdaad samenhangen met meerbedoeld onderzoeksproject.

2.2. De politie stelde vervolgens de FIOD-ECD op de hoogte van een en ander. Daar wist men inmiddels van verzoekers bekendheid met het zwartsparderproject en van de verstrekking van het informatiesetje aan hem. Op 28 november 2006 heeft telefonisch contact met de officier van justitie van het Functioneel parket plaatsgevonden, die opdracht heeft gegeven tot het instellen van een strafrechtelijk onderzoek naar schending van de geheimhoudingsplicht (artikel 272 Wetboek van Strafrecht; zie Achtergrond, onder 1. en 2.) door verzoeker.

2.3. Op 29 november 2006 vond - met toestemming van verzoeker - een doorzoeking plaats van zijn werkkamer bij de Belastingdienst en in zijn woning. Het informatiesetje in kwestie werd niet aangetroffen. Verzoeker is diezelfde dag als verdachte verhoord. Hij heeft verder volledig meegewerkt aan het onderzoek en ook toestemming gegeven voor handschriftonderzoek en het afnemen van vingerafdrukken. Hij is nog diezelfde dag geschorst door de Belastingdienst.

2.4. Verzoeker verklaarde op 29 november 2006 onder meer:

- hij kende T. al een aantal jaren. T. bezocht hem ongeveer twee keer per maand.
- hij had het informatiesetje ontvangen voor een bespreking, waar hij verder niet bij was geweest. Het mapje had hij vernietigd.
- T. loog; verzoeker had hem geen toestemming gegeven stukken mee te nemen.

Later verklaarde hij niet meer te weten of hij het informatiesetje had vernietigd. Hij had het informatiesetje mogelijk thuis in zijn koffer gehad. Volgens hem had T. hem erin proberen te luizen. Hij had deze nooit vertrouwelijke informatie gegeven of verkocht. Hij had ook niets geweten van de plannen van de Belastingdienst in het zwartsparderproject.

2.5. Uit nader onderzoek van het informatiesetje is het volgende gebleken:

- niet alle stukken uit dat setje zijn bij verdachte T. aangetroffen;
- de bijlagennummering op de stukken van T. wijkt sterk af van die van het informatiesetje

- de stukken van T. zijn geen directe kopie vanuit het informatiesetje.

Er kon niet worden vastgesteld dat de bij T. aangetroffen kopieën waren te herleiden naar het informatiesetje dat verzoeker in zijn bezit had gehad.

2.6. In de computer van verzoeker zijn geen gegevens gevonden die te herleiden waren naar verdachte T., Van Lanschot Bankiers of overigens naar het project BZN.

2.7. De telefoons van T. werden afgeluisterd. Dit leverde geen bijzonderheden op.

2.8. De verbalisant schreef aan het eind van het proces-verbaal een aantal vragen op die waren gerezen naar aanleiding van de bevindingen. Hij merkte op dat verzoeker slechts zeer kort betrokken is geweest bij het project BZN, dat hij een zeer goede staat van dienst had en dat hij vaker betrokken was geweest bij gevoelige zaken. Waarom zou hij uitgerekend over een embargo-project als BZN informatie hebben gegeven aan T.? En waarom had T. een belastende verklaring afgelegd tegen zijn "vriend"; hij had immers over de herkomst van de papieren niets hoeven verklaren? Hoe wist T. van het tijdpad van de actieplannen van de Belastingdienst vóór het eind van het jaar?

Waarom zijn de stukken bij T. aangetroffen in een reisgids die op verzoek van T. door verzoeker was meegenomen en waarom maakte T. de politie in het kader van de doorzoeking attent op die reisgids? Tot slot merkte de verbalisant op dat het niet onwaarschijnlijk was dat de stukken die T. in zijn bezit had al eerder (op een slordige wijze) waren gekopieerd.

3. De zaak tegen verzoeker is geseponeerd wegens onvoldoende bewijs (sepotcode 02). Bij brief van 30 mei 2007 is verzoeker hiervan op de hoogte gesteld.

4. Verzoeker diende op 4 juli 2007 een klacht in, waarin hij - kort gezegd - het feit dat tegen hem strafrechtelijk onderzoek was geïnitieerd bekritiseerde. Ook was volgens hem de onjuiste sepotcode gebruikt. Verzoeker stelde dat hij door het optreden van het Openbaar Ministerie schade had geleden. Hij diende dan ook een schadeclaim in.

5. De hoofdofficier van justitie van het functioneel parket verklaarde de klacht ongegrond op 11 oktober 2007. Het College van procureurs-generaal wees vervolgens op 17 december het verzoek om schadevergoeding af.

A. Ten aanzien van de officier van justitie

I. Ten aanzien van de aanpak na de gerezen verdenking

Bevindingen

1. Verzoeker klaagt er in de eerste plaats over dat de officier van justitie van het functioneel parket hem al als verdachte heeft aangemerkt op een moment dat de documenten uit het zogenaamde informatiesetje nog niet waren vergeleken met die van de verdachte van afdreiging; was dit wél gebeurd, dan zou al terstond duidelijk zijn geworden dat verzoeker zijn beroepsgeheim niet kón hebben geschonden. In dit kader merkt hij op dat hij is aangemerkt als verdachte op grond van de verklaring van slechts één criminele persoon en het feit dat hij de bewuste informatie ooit - net zoals een aantal collega's - toegezonden had gekregen. Hij vraagt zich af waarom de officier van justitie hem niet eerst als getuige heeft gehoord. Volgens hem had de FIOD-ECD in eerste instantie een intern integriteitsonderzoek kunnen doen. In dat geval of als men hem eerst gewoon had gehoord, was van meet af aan duidelijk geworden dat men geen bewijzen tegen hem had. Verzoeker vindt dat de officier van justitie lichtzinnig en buitenproportioneel heeft gehandeld; hij is door de rücksichtloze actie van het OM zeer beschadigd en voelt zich zeer vernederd. In de fiscale branche (een kleine wereld) raakte men al snel op de hoogte van de verdenking jegens hem en het feit dat hij was geschorst. Vanaf november 2007 veranderde hij in de ogen van veel mensen van een gerespecteerd, rechtvaardig en integer burger, en vakkundig fiscalist, in een crimineel, een outcast, aldus verzoeker. Zijn ambtelijke carrière is kapot en zijn goede naam is bezoedeld. Dit alles was volgens verzoeker niet nodig geweest als men eerst nader onderzoek had gepleegd in plaats van hem direct als verdachte aan te merken.

2. De minister van Justitie vindt de klacht niet gegrond. Er waren voldoende feiten en omstandigheden aanwezig om verzoeker als verdachte van schending van zijn ambtsgeheim aan te merken. De minister voegt daar nog aan toe dat uit de (uiteindelijke) resultaten van het onderzoek naar de bij T. in beslag genomen documenten niet van de onschuld van verzoeker kan blijken (zie ook hierna, onder II.2). Een (eerder) onderzoek naar die documenten zou dus niet tot de conclusie hebben geleid dat verzoeker zijn beroepsgeheim "niet kon hebben geschonden".

Beoordeling

3. Het evenredigheidsvereiste houdt in dat bestuursorganen voor het bereiken van een doel een middel aanwenden dat voor de betrokkenen niet onnodig bezwarend is en dat in evenredige verhouding staat tot dat doel.

4. In artikel 27 van het Wetboek van Strafvordering (Sv.) is vastgelegd dat iemand slechts als verdachte kan worden aangemerkt indien het vermoeden van schuld steunt op specifieke feiten of omstandigheden van het geval, en dit vermoeden bovendien naar objectieve maatstaven gemeten redelijk is (zie Achtergrond, onder 3.). Dit redelijk vermoeden rechtvaardigt het instellen van een strafrechtelijk onderzoek naar de verdachte, maar is niet gelijk aan de situatie waarin tegen een verdachte zodanig belastend bewijs is verzameld dat een veroordeling mogelijk of aannemelijk lijkt.

5. Tegen verzoeker zijn strikt genomen geen dwangmiddelen toegepast: hij heeft medewerking aan het onderzoek verleend en gaf onder meer toestemming tot het doorzoeken van zijn woning. Van "dwang" in de zin dat er tegen de wil van verzoeker is opgetreden is geen sprake geweest. Dat neemt niet weg dat gelet op het (mogelijke) strafbare feit in kwestie en de positie van verzoeker de impact van het aanmerken van verzoeker als verdachte en het starten van een strafrechtelijk onderzoek tegen hem zeer groot was.

6. Met de minister van Justitie is de Nationale ombudsman van oordeel dat de verklaring van T. en het feit dat verzoeker (als een van de weinigen van de Belastingdienst) het bewuste informatiesetje had ontvangen op zichzelf een redelijke verdenking (als bedoeld in artikel 27 Sv) jegens verzoeker opleverde. Dat T. mogelijk al eerder strafbare feiten had gepleegd doet hieraan niet af. De vraag is vervolgens of de officier van justitie ervoor had moeten kiezen om eerst nog nadere opsporingshandelingen aan het informatiesetje te laten doen, gelet op de voorzienbare impact die het zou hebben als verzoeker direct zou worden verhoord en onderzoek van zijn werkplek c.q. zijn woning zou plaatsvinden. De Nationale ombudsman is van oordeel dat hiervoor geen aanleiding was. De verdenking was nu eenmaal tegen verzoeker gerezen en in dat kader was nader onderzoek naar onder meer het informatiesetje nodig. Dat onderzoek kon niet anders plaatsvinden dan met medeweten van mensen van de belastingdienst, terwijl men verzoeker ook moeilijk anders kon horen dan als verdachte. Hierbij zij aangetekend dat het horen van iemand die men in feite als verdachte aanmerkt ook als zodanig moet gebeuren. Immers, verdachten moeten op hun zwijgrecht worden gewezen, terwijl dat bij mensen die niet als verdachte, maar (dus) als getuige worden gehoord, niet nodig is. Al met al heeft de officier van justitie op dit punt niet gehandeld in strijd met het evenredigheidsvereiste.

De onderzochte gedraging is behoorlijk.

II. Ten aanzien van de sepotcode

Bevindingen

1. Verzoeker klaagt er tevens over dat de officier van justitie zijn zaak heeft geseponeerd wegens gebrek aan bewijs (sepotcode 02) in plaats van wegens gebleken onschuld (sepotcode 01). Volgens hem is er *geen enkel bewijs* waaruit zou kunnen blijken dat hij het bewuste misdrijf heeft gepleegd. Er is geen technisch bewijs in de vorm van op belastend materiaal (de van T. verkregen stukken) aangetroffen vingerafdrukken. Evenmin is sprake van een gelijkenis tussen zijn handschrift en het handschrift op de stukken in kwestie, terwijl ook gebleken is dat deze stukken niet afkomstig waren uit het informatiesetje. Zijn privé- en werk-computer, noch zijn financiële administratie, taps en observatie hebben aanwijzingen voor schending van het ambtsgeheim opgeleverd, evenmin als de processen-verbaal van verhoor. Door wijziging van de sepotgrond zou volgens verzoeker een stukje rehabilitatie worden gegeven, waar hij het volste recht op heeft.

2. Ook dit klachtonderdeel acht de minister van Justitie niet gegrond. Volgens hem is geen sprake van één van de twee situaties (zie Achtergrond, onder 4.) waarin sepotcode 01 moet worden toegepast. De minister merkt op dat uit het feit dat uit onderzoek van de FIOD-ECD niet is vastgesteld dat de documenten die bij verdachte T. in beslag zijn genomen dezelfde documenten zijn als die aan verzoeker in het kader van het project BZN zijn verstrekt, niet de onschuld van verzoeker kan blijken aan schending van zijn geheimhoudingsplicht. De verdenking berustte immers op de gedetailleerde verklaring van de heer T. dat verzoeker hem zowel mondeling als schriftelijk informatie had verstrekt over zaken waarover de geheimhoudingsplicht zich uitstrekte. In de rechtspraak wordt aangenomen dat iemand ten onrechte als verdachte is aangemerkt als ten opzichte van de verdachte nimmer een redelijk vermoeden van schuld heeft bestaan of uit het strafdossier de onschuld blijkt. De onderhavige strafzaak is terecht geseponeerd met code 02. Deze code verwijst immers naar voormalige verdachten, onder wie zich mensen bevinden die het feit mogelijk wel, of waarschijnlijk niet hebben gepleegd. Sepotcode 01 verwijst naar voormalige verdachten van wie de onschuld ondubbelzinnig is komen vast te staan. Van dat laatste is in dit geval niet gebleken, aldus de minister van Justitie.

Beoordeling

3. Het motiveringsvereiste houdt in dat het handelen van bestuursorganen feitelijk en logisch wordt gedragen door een kenbare motivering. Dit vereiste brengt mee dat een officier van justitie aan een sepotbeslissing de juiste code moet toekennen, die is gebaseerd op relevante feiten en/of omstandigheden.

4. Het onderscheid tussen de sepotcodes 01 en 02 betreft de vraag of een verdachte terecht als zodanig is aangemerkt. Wanneer dat het geval is, maar achteraf wordt vastgesteld dat het onderzoek naar verwachting onvoldoende - aanvullend - bewijs heeft opgeleverd om een veroordeling door de strafrechter te kunnen verkrijgen, dan wordt geseponeerd wegens gebrek aan bewijs (sepotcode 02).

Sepotcode 01 beslaat twee situaties. De eerste betreft de situatie waarin (al dan niet achteraf) moet worden geconstateerd dat er op het moment waarop de betrokkene als verdachte werd aangemerkt, daartoe onvoldoende gronden aanwezig waren. De tweede situatie is die waarin de betrokkene aanvankelijk op goede gronden werd aangemerkt als verdachte, maar waarin achteraf wordt vastgesteld dat die gronden niet langer de verdenking rechtvaardigen, bijvoorbeeld omdat er een valse aangifte tegen die persoon is gedaan. In deze situatie komt door nader onderzoek de verdenking geheel te vervallen (zie Achtergrond, onder 4.).

5. Uit hetgeen hiervoor onder A.I.6. is overwogen, volgt dat er van de eerste situatie (van meet af aan onterechte verdenking) geen sprake was.

6. De tweede situatie van sepotcode 01 is die waarin achteraf wordt vastgesteld dat de feiten en omstandigheden van een zaak niet langer de verdenking rechtvaardigen, bijvoorbeeld omdat er een valse aangifte tegen die persoon is gedaan. De vraag is nu of in dit geval het redelijk vermoeden van schuld bleef bestaan nadát het onderzoek - waaronder het onderzoek aan de door T. overhandigde stukken - was voltooid.

7. Op grond van bedoeld onderzoek kon niet worden vastgesteld dat de bij T. aangetroffen stukken afkomstig waren uit het informatiesetje dat ooit aan verzoeker was gestuurd. Dat betekent echter nog niet dat daarmee de valsheid van de verklaring van T. vaststond, hoezeer ook de door de verbalisant in het eind-proces-verbaal gestelde vraagtekens bij de aannemelijkheid van verzoekers loslippigheid cq het verstrekken van (geheime) stukken voor de hand liggen. Feit blijft dat T. zaken wist die hij naar zijn zeggen van verzoeker had vernomen, terwijl niet kan worden *uitgesloten* dat dat inderdaad het geval is geweest. Gesteld noch gebleken is dat in het strafrechtelijk onderzoek is komen vast te staan dat T. zijn informatie uit een andere bron had verkregen.

De Nationale ombudsman is dan ook van oordeel dat er ook in de loop van het strafrechtelijke onderzoek geen feiten of omstandigheden zijn gebleken op grond waarvan het redelijk vermoeden van schuld in de zin van artikel 27, eerste lid Sv is komen te vervallen. Door de zaak tegen verzoeker met sepotcode 02 af te doen, heeft de officier van justitie dan ook niet in strijd met het motiveringsvereiste gehandeld.

De onderzochte gedraging is behoorlijk.

B. Ten aanzien van het College van procureurs-generaal

Bevindingen

1. Verzoeker klaagt er ten slotte over dat zijn verzoek om schadevergoeding is afgewezen. Volgens verzoeker heeft het OM jegens hem onrechtmatig gehandeld (zie de klachten onder I. en II.), waarvoor hij compensatie eist. In eerste instantie begrootte hij de schade op € 126.133 (inkomensschade, schade wegens schending van zijn privacy en emotionele schade/aantasting van eer en goede naam). Hij heeft deze claim nog aangevuld met een claim van € 124.752 in verband met het feit dat er een onherstelbare vertrouwensbreuk tussen hem en zijn werkgever was ontstaan en dat dit zou leiden tot beëindiging van het dienstverband per januari 2008 (dit is inmiddels daadwerkelijk gebeurd). Dit betekent een forse inkomensachteruitgang voor verzoeker.

2. Het College van procureurs-generaal wees de claim af. Het overwoog daarbij dat conform geldende jurisprudentie de toepassing van dwangmiddelen slechts onrechtmatig is te achten indien deze zijn toegepast in strijd met de wet dan wel met veronachtzaming van fundamentele vereisten. Met het bestaan van een uit de feiten of omstandigheden af te leiden redelijk vermoeden van schuld aan enig strafbaar feit zoals verwoord in art. 27 Sv is

de toepassing van dwangmiddelen rechtmatig te achten, tenzij achteraf uit het strafdossier - uit de einduitspraak of anderszins - blijkt dat de verdenking ten onrechte heeft bestaan. De enkele omstandigheid dat het feit waartoe de dwangmiddelen zijn toegepast wegens onvoldoende bewijs is geseponeerd, is daarbij onvoldoende, omdat daaruit niet blijkt dat de verdachte het feit niet heeft begaan, maar slechts dat niet kan worden bewezen dat het feit is begaan. Het college wees erop dat de hoofdofficier van justitie van het functioneel parket vond dat terecht sepotcode 02 was gehanteerd. Het was het College verder niet gebleken dat er bij het inzetten van dwangmiddelen disproportioneel of anderszins in strijd met (on-) geschreven rechtsregels was gehandeld, nu er sprake was van een redelijk vermoeden van schuld.

Het overwoog verder:

"Dat met de toepassing van dwangmiddelen in meer of mindere mate een inbreuk is gemaakt op uw persoonlijke levenssfeer doet, hoewel het College uit uw brief begrijpt dat het jegens u ingestelde opsporingsonderzoek voor u belastend is geweest, niets af aan de rechtmatigheid van de toepassing daarvan."

Voorts merkte het College op dat, zou er al van enig onrechtmatig handelen sprake zijn, er vraagtekens konden worden geplaatst bij het causale verband tussen het strafrechtelijk onderzoek en de beëindiging van het dienstverband en ook bij de hoogte van de opgegeven schadeposten.

3. De minister van Justitie verwees naar deze afwijzing van het College en merkte op dat deze conform bestendige jurisprudentie omtrent rechtmatige overheidsdaad was.

Beoordeling

4. Het redelijkheidsvereiste brengt mee dat bestuursorganen voorafgaand aan elk handelen, of dit nu een rechtshandeling of een feitelijke handeling betreft, het belang van het realiseren van een doelstelling afwegen tegen de belangen van de burger. In het licht van het realiseren van de doelstelling mag de uitkomst van die belangenafweging niet onredelijk zijn.

5. Gelet op hetgeen hiervóór onder A.I. en II. is overwogen ten aanzien van verzoekers klacht betreffende het aanmerken als verdachte en de gehanteerde sepotcode, moet worden geoordeeld dat de beslissing op de schadeclaim niet in strijd met het redelijkheidsvereiste is gegeven.

De onderzochte gedraging is ook op dit punt behoorlijk.

Conclusie

De klacht over de onderzochte gedraging van de officier van justitie van het functioneel parket (vestiging Den Bosch), is niet gegrond.

De klacht over de onderzochte gedraging van het College van procureurs-generaal is niet gegrond.

Onderzoek

Op 10 januari 2008 ontving de Nationale ombudsman een verzoekschrift van de heer H. te Lombok (Indonesië), met een klacht over een gedraging van de officier van justitie te Den Bosch.

Naar deze gedraging, die wordt aangemerkt als een gedraging van de minister van Justitie, werd op 13 februari 2008 een onderzoek ingesteld. Naar aanleiding van vraag van verzoeker, is het onderzoek op 28 april 2008 uitgebreid met het eerste klachtonderdeel.

In het kader van het onderzoek werd de minister van Justitie verzocht op de klacht te reageren en een afschrift toe te sturen van de stukken die op de klacht betrekking hebben.

Vervolgens werd verzoeker in de gelegenheid gesteld op de verstrekte inlichtingen te reageren.

Het resultaat van het onderzoek werd als verslag van bevindingen gestuurd aan betrokkenen.

De reactie van verzoeker gaf geen aanleiding het verslag op een enkel punt te wijzigen of aan te vullen.

De minister van Justitie gaf binnen de gestelde termijn geen reactie.

Informatieoverzicht

De bevindingen van het onderzoek zijn gebaseerd op de volgende informatie:

Verzoekschrift van 7 januari 2008 en een aanvullende brief van 17 februari 2008.

Reactie minister van Justitie van 24 juni 2008.

Reactie verzoeker van 10 augustus 2008.

Bevindingen

Zie onder Beoordeling.

Achtergrond

1. Wetboek van Strafrecht

Artikel 272

"1. Hij die enig geheim waarvan hij weet of redelijkerwijs moet vermoeden dat hij uit hoofde van ambt, beroep of wettelijk voorschrift dan wel van vroeger ambt of beroep verplicht is het te bewaren, opzettelijk schendt, wordt gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste een jaar of geldboete van de vierde categorie.

2. Indien dit misdrijf tegen een bepaald persoon gepleegd is, wordt het slechts vervolgd op diens klacht."

2. Algemene wet inzake rijksbelastingen

Artikel 67, eerste lid

"1. Het is een ieder verboden hetgeen hem uit of in verband met enige werkzaamheid bij de uitvoering van de belastingwet over de persoon of zaken van een ander blijkt of wordt meegedeeld, verder bekend te maken dan noodzakelijk is voor de uitvoering van de belastingwet of voor de invordering van enige rijksbelasting als bedoeld in de Invorderingswet 1990 (geheimhoudingsplicht)."

3. Wetboek van Strafvordering

Artikel 27, eerste lid

"1. Als verdachte wordt vóórdát de vervolging is aangevangen, aangemerkt degene te wiens aanzien uit feiten of omstandigheden een redelijk vermoeden van schuld aan eenig strafbaar feit voortvloeit."

Dit artikel stelt aan de mate van verdenking niet de eis van een "ernstig" vermoeden, maar eist wél dat het vermoeden van schuld (het "gedaan hebben") moet steunen op feiten of omstandigheden en dat dit vermoeden bovendien naar objectieve maatstaven gemeten "redelijk" dient te zijn, dat wil zeggen "niet enkel in de oogen van den opsporingsambtenaar doch redelijk op zichzelf" (Memorie van Toelichting). Een redelijk vermoeden alleen op basis van subjectief inzicht is niet voldoende.

4. Sepot door het Openbaar Ministerie

4.1. Ingevolge artikel 167, tweede lid, van het Wetboek van Strafvordering en - in het geval dat een gerechtelijk vooronderzoek heeft plaatsgevonden - ingevolge artikel 242, tweede lid van dat wetboek kan de officier van justitie, (ook) op gronden aan het algemeen belang

ontleend, van (verdere) vervolging afzien. In de genoemde artikelen is het opportuniteitsbeginsel vastgelegd.

4.2. Er zijn twee categorieën van sepotgronden, te weten:

- het technisch sepot of haalbaarheidssepot;

de verwachting is dat een vervolging niet tot een veroordeling zal leiden. Hiervan zal onder meer sprake zijn bij het ontbreken van voldoende wettig bewijs, of bij niet-strafbaarheid van daad of dader.

- het beleidssepot of opportuniteitssepot;

hoewel er een gegronde verwachting is dat de zaak, indien zij aan de rechter zou worden voorgelegd, tot een veroordeling zou leiden, wordt toch op niet-technische gronden afgezien van vervolging. Te denken valt aan situaties waarbij sprake is van een gering strafbaar feit, het een oud feit betreft, de verdachte een hoge leeftijd heeft, zijn gezondheidstoestand te wensen overlaat, wanneer hij een "first offender" is, wanneer een wetswijziging in voorbereiding is die de strafbaarheid aan de gedraging ontnemt, enz.

4.3. In de Instructie sepotgronden (1999) van het College van procureurs-generaal zijn onder meer de volgende sepotcodes ontwikkeld:

01-06 Technische sepots

Toelichting

Code 01 (ten onrechte als

verdachte vermeld)

Iemand wordt achteraf ten onrechte als verdachte aangemerkt als gevolg van (administratieve) fouten van politie of parket, dan wel omdat op het moment van inboeking nog niet vast stond wie als verdachte moest worden beschouwd, dan wel omdat later blijkt dat de betreffende persoon ten onrechte als verdacht is aangemerkt, bijvoorbeeld na valse aangifte e.d.

Code 02 (onvoldoende bewijs)

Hieronder valt onvoldoende of niet overtuigend bewijs.